

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE MIASTA KONINA ZA 2004 ROK

Program był finansowany z wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych w mieście Koninie w roku 2004 wydano kwotę 903 923,23 złotych.

Realizacja zadań profilaktyki alkoholowej z podziałem na działania jakie były realizowane:
Dz.85 rozdz. 85154

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie
1.	Realizacja programów wychowawczo – profilaktycznych w placówkach oświatowych i jednostkach organizacyjnych miasta Konina	87 201,00
2.	Remont i doposażenie pomieszczeń Oddziału Leczenia Uzależnień, niezbędne do zapewnienia optymalnych warunków na realizację programów terapeutycznych	30 000,00
	Razem	117 201,00

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie
1.	Świetlica Środowiskowa, Goździkowa 2 – koszty eksploatacyjne pomieszczeń, – profilaktyczna działalność bieżąca,	28 898,31
2.	Świetlica Środowiskowa Wilków – koszty eksploatacyjne pomieszczeń, – profilaktyczna działalność bieżąca,	30 000,00
3.	Świetlica Środowiskowa ul. Nadrzeczna 56 – koszty eksploatacyjne pomieszczeń, – profilaktyczna działalność bieżąca,	30 000,00
4.	Świetlica Środowiskowa ul. Staromorzysławska 1 – koszty eksploatacyjne pomieszczeń, – profilaktyczna działalność bieżąca,	20 000,00
5.	Świetlica Środowiskowa, ul. Przemysłowa 21 – koszty eksploatacyjne pomieszczeń, – profilaktyczna działalność bieżąca,	30 000,00
6.	Świetlica Środowiskowa Śtarówka – koszty eksploatacyjne pomieszczeń, – profilaktyczna działalność bieżąca,	30 000,00
7.	Świetlica Środowiskowa ul. Harcerska 4 – koszty eksploatacyjne pomieszczeń, – profilaktyczna działalność bieżąca,	30 000,00
8.	Świetlica Środowiskowa Pątnów – koszty eksploatacyjne pomieszczeń, – profilaktyczna działalność bieżąca,	25 000,00
9.	Działania profilaktyczno – wypoczynkowe dla dzieci i młodzieży w okresie wypoczynku letniego realizowane przez organizacje pozarządowe w formie kolonii i półkolonii	51 257,53
10.	Realizacja programu zapobiegania i przeciwdziałania przemocy w rodzinie „Bezpieczeństwo w rodzinie” w ramach procedury NIEBIESKIE KARTY	20 000,00
11.	Działania profilaktyczno – edukacyjne dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym	5 000,00
12.	Działania profilaktyczno – edukacyjne dla dzieci i młodzieży realizowane w ramach programu ognisko rodzinne – ogrody umysłu.	5 000,00

13.	Działania profilaktyczne w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez organizację olimpiady wiedzy o środkach psychoaktywnych, konkursów, spotkań, imprez okolicznościowych i integracyjnych promujących zdrowy styl życia	18 000,00
	Razem organizacje pozarządowe	323 155,84

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie
1.	Zespół Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie ul. Staszica 17 – zatrudnienie pracowników, prawnika, pedagoga, psychologa, specjalistów pracy socjalnej, – materiały do zajęć, wyposażenia, szkolenia, ogrzewanie, woda, prąd, telefon, – remont pomieszczeń przeznaczonych na miejsce schronienia,	236 050,12
2.	Realizacja programu „Bezpieczna szkoła” – program edukacyjno - prewencyjny – zakup nagród, – materiały edukacyjno – informacyjne, – materiały do przeprowadzenia konkursu,	9 999,04
3.	Zakup sprzętu komputerowego	24 888,26
4.	Posiedzenia komisji, opinie lekarza w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, zakup materiałów biurowych i edukacyjnych	18 547,71
5.	Szkolenie kadr	13 600,21
6.	Choinka dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym /paczki świąteczne, organizacja imprezy/	155 481,05
8.	Impreza promująca zdrowy styl życia z okazji Dnia Dziecka	5 000,00
	Razem	463 566,39

Realizacja zadań profilaktyki alkoholowej wg grup realizatorów przedstawia się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie
1.	Placówki oświatowe, jednostki organizacyjne	87 201
2.	Organizacje pozarządowe	323 155,84
3.	MOPR	463 566,39
4.	Wojewódzki Szpital Zespolony w Koninie	30 000,00
	Ogółem	903 923,23

Uchwałą nr 206 Rady Miasta Konina z dnia 26 listopada 2003 roku przyjęte były następujące kierunki działań w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2004 rok.

1. Działania profilaktyczne i edukacja publiczna.
2. Pomoc osobom uzależnionym od alkoholu i ich rodzinom.
3. Kontrola przestrzegania zasad handlu i zakazu reklamy napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
4. Wspieranie organizacji i instytucji prowadzących działania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie miasta Konina.

Wymienione kierunki realizowane były poprzez:

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej szczególnie dla dzieci i młodzieży w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

4. Prowadzenie postępowania związanego ze zobowiązaniem do leczenia odwykowego.
5. Współpracę z instytucjami i podmiotami realizującymi zadania w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.
6. Działania w zakresie ograniczenia dostępności do alkoholu.

Zadania realizowane w 2004 roku na terenie miasta Konina były zgodne z przyjętymi priorytetami programowymi.

W ramach organizowania i rozwijania działalności pozalekcyjnej w szkołach konińskich, dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych problemem uzależnienia przeprowadzono zajęcia z programem profilaktyczno – edukacyjnym. Do realizacji ww. programów przystąpiło 18 placówek oświatowych, w tym: 8 szkół podstawowych, 5 gimnazjów, 5 szkół ponadgimnazjalnych.

Działalność profilaktyczna realizowana była w szczególności poprzez:

- wdrażanie programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, takich jak: program profilaktyczno – wychowawczy „Grupa bawi się i pracuje”, „Spójrz inaczej”, „Uśmiech dziecka”, „Mogę pięknie żyć – przeciwdziałanie i ochrona przed uzależnieniem”, „Naprzeciw dzieciom”, „Agresji powiedzmy NIE”, „Zanim spróbujesz”, „Twoja jest młodość – korzystaj z niej jak najlepiej”, „Moje życie w moich rękach – profilaktyka alkoholowa i nie tylko”, „Sobą być dobrze żyć”, „Saper”, „Nie uzależnieniom i przemocy”, „Mówię NIE”, „Alternatywy 2004”, „Pomóżmy sobie – patologii NIE”, zielona szkoła z programem profilaktycznym w Wiśle,
- świadczenie pomocy w zakresie udostępniania dzieciom i młodzieży ze środowisk zagrożonych możliwości zagospodarowania czasu wolnego przez udział w zajęciach pozalekcyjnych,
- działalność wychowawczą, udział w zajęciach sportowo rekreacyjnych,
- dofinansowanie letnich i zimowych obozów, kolonii, półkolonii z programem profilaktyczno – edukacyjnym dla dzieci i młodzieży.
- organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych – konkursy, festyny, imprezy sportowe – odbywające się bez alkoholu.

Wszystkie ww. działania umożliwiły większą integrację zespołów klasowych. Pozwoliły wypowiadać się dzieciom na nurtujące ich tematy oraz zasygnalizować potrzeby, z którymi uczniowie stykają się na co dzień. Najczęściej realizowane formy to:

- zajęcia integrujące mające na celu wytworzenie przyjaznej atmosfery oraz ułatwienie komunikowania się między sobą,
- zajęcia poświęcone rodzinie mające na celu uświadomienie sobie niezbędności uczestnictwa wszystkich członków rodziny w jej życiu oraz postrzeganie siebie jako elementu całości, jaką jest rodzina,
- zajęcia poświęcone budowaniu więzi z innymi ludźmi mające na celu ukazanie podstawowych elementów więzi międzyludzkich,
- zajęcia poświęcone komunikacji interpersonalnej mające na celu uświadomienie roli właściwej komunikacji rówieśniczej,
- zajęcia poświęcone zdrowemu stylowi życia mające na celu ukazanie jak żyć zdrowo a tym samym również bezpiecznie bez używek,
- zajęcia poświęcone zapobieganiu zachowaniom agresywnym mające na celu wykształcenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych,
- zajęcia poświęcone poznaniu alternatywnych form spędzania czasu wolnego poprzez sport i aktywny wypoczynek,

Działaniami profilaktycznymi objęci byli również rodzice. Szkoły współpracowały z rodzicami głównie poprzez takie formy jak:

- zebrania z rodzicami,
- indywidualne spotkania z wychowawcą, pedagogiem, prelekcje z psychologiem,
- poradnictwo dla rodziców dzieci zagrożonych uzależnieniem w formie porad, konsultacji,
- udział rodziców w apelach i uroczystościach szkolnych,

- prelekcje i prezentacje prowadzone przez policję dotyczące profilaktyki uzależnień „Jak rozpoznać czy moje dziecko sięga po narkotyki”,
- zaangażowanie rodziców do współorganizacji imprez klasowych i szkolnych,

W dużej mierze zajęcia były prowadzone metodami aktywizującymi. Przy ich realizacji szkoły współpracowały również z pracownikami socjalnymi. Ogółem opieką profilaktyczną objęto 2 287 dzieci i młodzieży.

Kontynuowano zainicjowane w 2003 roku zajęcia dla dzieci i młodzieży w ramach świetlic środowiskowych prowadzonych przez organizacje pozarządowe. Na terenie miasta Konina w 2004 roku funkcjonowało dziewięć takich świetlic środowiskowych prowadzących działalność profilaktyczną – wychowawczą dla dzieci i młodzieży ze środowisk z problemem uzależnienia oraz zaniedbanych wychowawczo. Placówki zapewniały wychowankom w szczególności opiekę po zajęciach szkolnych, organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizację zabaw i zajęć sportowych, w tym:

- realizację programów profilaktycznych, takich jak: „Spójrz inaczej”, „Przeciwdziałanie przemocy – stop”, „Trzeci elementarz”, „Edukacji zdrowotnej”, elementy programu autorskiego „Niezapominajka” i „Podaj dłoń” są to programy łączące modele informacyjny (rzetelna wiedza prowadząca do zmiany postawy), efektywnej edukacji (pobudzenie rozwoju zmniejszające zaangażowanie w używanie środków odurzających) i kompetencji społecznych (wykształcenie i rozwijanie umiejętności funkcjonowania w sytuacjach społecznych) „Poznaj siebie”, scenariusze zajęć profilaktyczno – terapeutycznych opracowane przez psycholog Teresę Traczyk – Pacyńską „Siedem kroków”, „Sobą być, dobrze żyć”,
- edukację kulturalną, która miała na celu uwrażliwienie młodzieży na sztukę i wdrażanie jej poprzez: udział w zajęciach plastycznych, konkursach świetlicowych, propagowanie czytelnictwa, wyjazdy do muzeów, gry i konkursy organizowane z okazji Dnia Dziecka, Świąt Bożego Narodzenia i Wielkanocnych, zabaw karnawałowych, Andrzejek, itp.
- zajęcia sportowo – rekreacyjne realizowane w formie: konkursów sprawnościowych, rozgrywek sportowych, zajęć tanecznych, wycieczek turystyczno – krajoznawczych, imprezy „Lato w mieście, „Zima w mieście”,
- zajęcia komputerowe, które miały na celu: rozwijanie zainteresowań technologiami informatycznymi, upowszechnianie Internetu jako środka masowej komunikacji społecznej, upowszechnianie Internetu jako źródła wiedzy na temat problematyki uzależnień, rozwijanie uzdolnionych dzieci i młodzieży w dziedzinie projektowania stron internetowych, w ramach zajęć realizowane były następujące programy: www.umiem.odmowic.pl, „Doradź.Net”, „Wycieczki po świecie w Internecie”, „Reklamuj zdrowie”, „Klub przyjaciół Internetu”,
- pomoc w nauce, zajęcia dotyczyły głównie: udostępniania miejsca do spokojnej nauki i odrabiania prac domowych, pomocy w odrabianiu prac domowych i nadrabianiu zaległości programowych, rozwijaniu zdolności intelektualnych (gry dydaktyczne, praca z komputerem, itp.), rozwijaniu pamięci, nauki szybkiego i skutecznego notowania oraz czytania tekstu,
- pomoc socjalną: dożywanie, paczki przygotowywane z okazji Świąt Bożego Narodzenia

Z tego typu działań profilaktycznych skorzystało 391 dzieci i młodzieży. Wychowawcami świetlic były osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje pedagogiczne. Z zakresu wiedzy o środkach psychoaktywnych wychowawcy posiadali ukończone kursy i warsztaty, takie jak: „Praca z dzieckiem z rodziny z problemem alkoholowym”, „Młodzież wobec uzależnień i zagrożeń społecznych”, „Stop przemocy”, „Spójrz inaczej”, „Edukacja zdrowotna”, „Trzeci elementarz”, „Sobą być, dobrze żyć”, „Profilaktyka uzależnień i praca z dziećmi w świetlicy środowiskowej”. Każda świetlica funkcjonowała na podstawie opracowanego regulaminu świetlicy. Dodatkowo prowadzona była dokumentacja w postaci: planów pracy na dany rok, realizowanych programów profilaktycznych, dzienników zajęć, indywidualnych planów pracy z dzieckiem modyfikowanych w zależności od indywidualnych potrzeb podopiecznych, wywiadów środowiskowych.

Oprócz pozalekcyjnej działalności wychowawczo – profilaktycznej prowadzono poradnictwo psychologiczne dla dzieci i młodzieży w ramach programu zapobiegania i przeciwdziałania przemocy w rodzinie „Bezpieczeństwo w rodzinie” i „Dzieciństwo bez przemocy” w ramach Niebieskich Kart.

Odbiorcami ww. działań była młodzież w wieku od 9 do 16 lat z zaburzeniami emocjonalnymi uwarunkowanymi sytuacją rodzinną – wychowawczą w środowiskach zagrożonych alkoholizmem. Łącznie pomocy udzielono 269 dzieciom i młodzieży. Terapią indywidualną objęto 4 dzieci w wieku od 9 do 14 lat ofiary przemocy domowej. Terapia obejmowała zajęcia psychoedukacyjne, trening komunikacji społecznej i asertywności. Terapią grupową objęto 112 dzieci i młodzieży w wieku od 12 do 16 lat w większości uczniów gimnazjum. Do grup terapeutycznych – rozwojowych zakwalifikowano młodzież nadpobudliwą psychoruchowo, z problemami w nauce, eksperymentującą ze środkami psychoaktywnymi i wchodzącą w kolizję z prawem. Młodzież chętnie uczestniczyła w zajęciach kształtujących umiejętności wyciszania agresji i nadpobudliwości, dobrego komunikowania się z dorosłymi i rówieśnikami, między innymi dzięki aktywnym metodom pracy oraz przyjaznej atmosferze wytworzonej przez psychologów.

Profilaktyczne działania informacyjne i edukacyjne skierowane były również do osób niepełnosprawnych z rodzin z problemem uzależnienia. Dezorganizacja życia rodzinnego nakładająca się na niepełnosprawność osoby powoduje zagubienie tożsamości, brak umiejętności funkcjonowania w grupie, w tym także umiejętności efektywnego spędzania wolnego czasu. Celem pracy było wskazanie osobom zagrożonym problemem alkoholowym alternatywnych dróg dotyczących kształtowania postaw sprzyjających życiu bez alkoholu, kształtowanie pozytywnej samooceny, zwiększenie poczucia własnej wartości, rozwijanie pozytywnych wzorców zachowań społecznych wolnych od alkoholu. W ramach profilaktyki alkoholowej zajęcia prowadzone były dla 30 uczestników w dwóch przedziałach wiekowych: dzieci 8 – 12 lat i młodzież 13 - 16 lat. Do współpracy zaangażowani byli również niepełnosprawni wolontariusze, którzy w taki sposób udowadniają, iż mimo własnych problemów mogą i chcą pomagać innym. Podczas zajęć odbyło się szereg imprez integracyjnych min. Dzień Dziecka, powitanie lata (wspólne grillowanie), Mikołajki, Andrzejki, Boże Narodzenie, wyjazd do kina.

W ramach profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej kierowanej bezpośrednio do dzieci i młodzieży na terenie miasta Konina Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie przy współpracy z Komendą Miejską Policji w Koninie przeprowadził cykl spotkań pod hasłem „Najważniejsze bezpieczeństwo” dla uczniów klas trzecich szkół podstawowych z terenu miasta Konina. W spotkaniach wzięło udział ok. 300 uczniów. Tematami spotkań były min.: bezpieczna droga do szkoły, spotkanie z osobą nieznaną, bezpieczne zabawy w domu i na boisku, bezpieczeństwo w szkole, jak postępować kiedy zaatakuje pies, bezpieczne zabawy zimowe. Celem spotkań było min.:

- uczenie dzieci unikania zagrożeń,
- radzenie sobie w sytuacjach trudnych,
- uczenie umiejętności zwracania się o pomoc w sytuacjach zagrożenia.

Cykl spotkań zakończył się konkursem dla szkół, które brały udział w spotkaniach. Wyłonione w drodze eliminacji pięcioosobowe drużyny rywalizowały ze sobą w międzyszkolnym turnieju. Nad prawidłowym przebiegiem turnieju czuwała komisja. Szkoły, które zwyciężyły otrzymały nagrody w postaci: zestawu komputerowego, telewizora kolorowego, radiomagnetofonu. Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali maskotki „Pyrek” oraz dyplomy. Pierwsze miejsce zdobyła Szkoła Podstawowa nr 15, drugie nr 8 i trzecie nr 11.

Zorganizowano też szereg imprez dla dzieci i młodzieży promujących zdrowy styl życia bez używek, takich jak:

- Dzień Dziecka zorganizowany w parku im. Chopina, w którym uczestniczyło ok. 500 dzieci, młodzieży i rodziców. Dla najmłodszych były konkursy z nagrodami: sportowy, plastyczny, muzyczny. Występy zespołów ze świetlic socjoterapeutycznych z miasta Konina i powiatu konińskiego, pokaz sztuk walki z konińskiego klubu JU JITSU, i wiele innych atrakcji. Organizatorami byli Konińskie Towarzystwo „Trzeźwość” i Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie.
- Mikołajki zorganizowane w Hali Rondo, w którym uczestniczyło ok. 1 000 dzieci i młodzieży ze świetlic środowiskowych i socjoterapeutycznych. W programie mikołajek były takie atrakcje jak: Cyrk Bambino, występ zespołu tanecznego „Rytmix” z Konińskiego Domu Kultury, konkursy i zabawy z Panem Rozbawialskim i Śnieżynką, przyjazd św. Mikołaja,

który rozdawał paczki dla wszystkich dzieci. Organizatorem było Stowarzyszenie Młodzieżowe Oratorium św. Dominika Savio.

- Choinka dla dzieci ze środowisk z problemem uzależnienia w Hali sportowej przy ul. Popiełuszki, w której uczestniczyło ok. 2 500 dzieci i młodzieży. Największą atrakcją był występ teatru profilaktycznego ze spektaklem „Sancho Gonzales na tropie Los Sępos”. Na zakończenie wszyscy otrzymali paczki. Paczki przygotowywane były dla dzieci dlatego nie zabrakło w nich słodczych – czekolady, ptasie mleczko, delicje, rodzyнки w czekoladzie, draże, baton Mars i Snickers, pierniczki, itp. Koszt jednej paczki wyniósł 56,20 złotych. Organizatorem był Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie.
- Olimpiada wiedzy o środkach psychoaktywnych i konkurs plastyczny Pt. „Wybrałem zdrowe życie”, w której udział wzięli uczniowie wszystkich szkół z miasta Konin. Łącznie olimpiadą objęto 2 000 uczniów, 800 rodziców, 400 nauczycieli, a w konkursie plastycznym uczestniczyło 238 uczniów. Organizatorem było Konińskie Towarzystwo „Trzeźwość”.

W okresie letnim zorganizowany był wypoczynek dla dzieci i młodzieży w formie kolonii i półkolonii organizowany przez organizacje pozarządowe. Łącznie w tego typu formie wypoczynku uczestniczyło 348 dzieci i młodzieży. W czasie wypoczynku dzieci i młodzież miały stworzone odpowiednie warunki do aktywnego spędzania wolnego czasu, poczucia bezpieczeństwa i prowadzenia zdrowego stylu życia. Pozwoliło to rozbudzić ich zainteresowania poznawcze, sportowe, turystyczne i artystyczne. Tego typu zajęcia miały swoje wymierne rezultaty w postaci:

- zdobycia wiedzy, jak ciekawie można spędzić czas bez używek,
- zdobycia umiejętności współżycia w grupie, wzajemnego wspierania się w trudnych chwilach, odpowiedzialności grupowej i indywidualnej,
- zrozumienia, że arogancja i zły stosunek do siebie nie rozwiązuje problemów i nie niweluje stresu,
- zdobycia doświadczeń w jaki sposób zaspokajać potrzeby emocjonalne, swoje i innych,
- doskonalenia siebie, zdobywania i poszerzania wiedzy, zdobywania nowych doświadczeń, rozwijania zainteresowań i zdolności,

Działania informacyjno – edukacyjne prowadzone były również poprzez zakup i druk publikacji edukacyjnych dotyczących rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, takich jak:

- druk ulotek i plakatów do realizacji programu „Bezpieczna szkoła” – 4 100 sztuk,
- druk zaproszeń na imprezę świąteczną „Choinka dla dzieci” – 2 500 sztuk,
- druk kalendarzy – 250 sztuk,
- kasety VHS przekazane świetlicom środowiskowym do realizacji zadań programowych: Alkohol droga do nikąd – 8 sztuk, Alkohol i narkotyki. Pomyśl zanim będzie za późno – 8 sztuk, Asertywność. Sztuka bycia sobą – 8 sztuk, Przygnębienie i apatia. Jak sobie z nimi radzić – 8 sztuk, Strzeż się nieznajomych – 8 sztuk,
- książka przekazana świetlicom środowiskowym do realizacji zadań programowych: Profilaktyka na co dzień. Alkohol w życiu nastolatków – 42 sztuki,
- książka przekazana wolontariuszom w czasie uroczystości „Dnia Wolontariusza”: Niezwykłe miejsca – 9 sztuk,
- książka przekazana policjantom dzielnicowym w ramach przeciwdziałania przemocy: Przewodnik do procedury interwencji Policji wobec przemocy w rodzinie – 15 sztuk,
- książki dla osób realizujących program profilaktyki: kodeks karny i cywilny, słownik angielsko – polski, prenumerata czasopism „Charaktery” i „Niebieska Linia”,

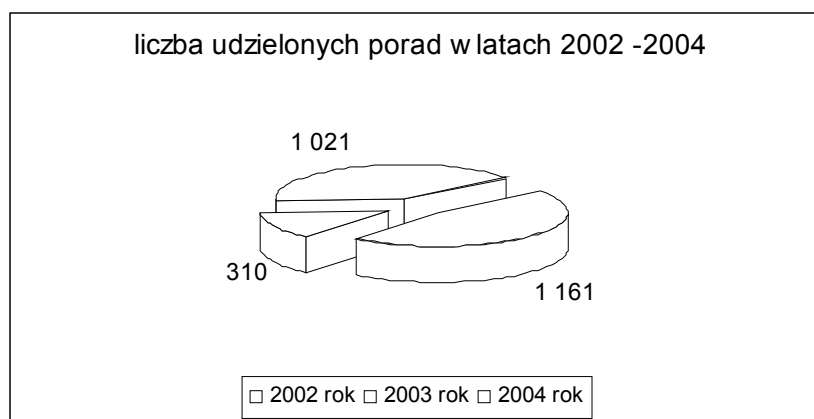
W ramach udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie mieszkańcy Konina mogli liczyć na fachową pomoc Zespołu Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie przy ul. Staszica 17. Pomoc można było uzyskać od poniedziałku do piątku w godzinach od 7³⁰ do 17⁰⁰, we wtorek od 7³⁰ do 18⁰⁰, a w czwartek od 7³⁰ do

19⁰⁰. Zespół interdyscyplinarny skupiający ekspertów z różnych dziedzin jak prawnik, psycholog, pedagog, pracownicy socjalni realizuje następujące zadania:

- Konsultacje indywidualne dla klientów tj. poradnictwo, spotkania informacyjno – edukacyjne, diagnoza sytuacji i potrzeb, prowadzenie klienta w oparciu o indywidualny plan pomocy socjalnej i psychologicznej.
- Poradnictwo w zakresie rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie (poradnictwo bezpośrednie i telefoniczne).
- Grupowe formy pomocy – prowadzenie grup wsparcia o charakterze psychoedukacyjnym dla ofiar przemocy domowej).
- Wizyty w środowisku w celu rozeznania sytuacji socjalnej i psychologicznej pod kątem określenia możliwości podejmowania działań.
- Współpraca z instytucjami i innymi placówkami pomocowymi – budowanie systemu instytucjonalnego wsparcia, realizacja procedury „Niebieskiej Karty” we współpracy z Policją, Prokuraturą i Sądem.
- Wskazywanie klientom miejsc schronienia i stała współpraca z tymi instytucjami.

Rodzaje i liczba udzielonych porad w 2004 roku

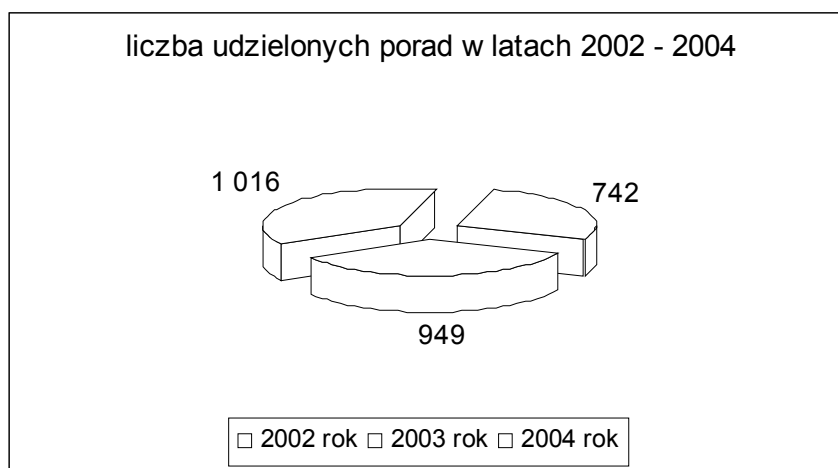
Rodzaj porady	Liczba
prawna	434
pedagogiczna	229
psychologiczna	224
specjalisty pracy socjalnej	57
telefoniczne	217
Suma	1 161

Częstymi powodami do korzystania z form pomocy, są brak zrozumienia dla odmiennych poglądów, przemocowe rozwiązywanie sporów, negatywne postawy wobec otoczenia, przemoc i agresja. Osoby korzystające z porad to głównie osoby krzywdzone, zaniedbywane, z obniżonym poczuciem własnej wartości, nie odporne na stres, niepewne jutro, to głównie ofiary przemocy domowej zarówno psychicznej jak i fizycznej. W 2004 roku były podejmowane działania zmierzającego do rozszerzenia działalności Zespołu ds. Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w formie zapewnienia miejsc schronienia osobom, ofiarom przemocy domowej. W obiekcie przy ul. Staszica 17 wykonano stosowny remont. Od stycznia 2005 roku w ramach interwencji kryzysowej osoby przebywające w trudnej sytuacji wynikłej ze stosowania przemocy przez jednego z partnerów mogą skorzystać z miejsc schronienia.

Pomoc i wsparcie mieszkańcy Konina mogli również uzyskać w Centrum Interwencji Kryzysowej przy ul. PCK 13. Zespół specjalistów poradnictwa interdyscyplinarnego udzielił pomocy, porad i wsparcia 753 osobom. Z porad i wsparcia w Telefonie Zaufania skorzystało 196 osób dorosłych i młodzieży. Sporządzono 143 pisma procesowe dotyczące alimentacji, spraw rozwodowych, przemocowych, leczenia odwykowego, naruszania praw i wolności człowieka oraz

ustanowienia adwokata z urzędu. Około 50 % spraw dotyczyło nie regulowanych zobowiązań finansowych lub nie spłacania zaciągniętych kredytów z powodu bezrobocia, biedy i bezradności. Terapią indywidualną objęto 25 osób. Terapia obejmowała zajęcia psychoedukacyjne, trening komunikacji społecznej i asertywności. W 11 rodzinach z problemem alkoholowym przeprowadzono komisyjne interwencje związane z przeciwdziałaniem przemocy i krzywdzeniem dzieci. W zespołach interwencyjnych uczestniczyli specjaliści z Centrum Interwencji Kryzysowej, policjanci dzielnicowi, pracownicy socjalni i kuratorzy sądowi. Centrum uczestniczyło w ogólnopolskiej kampanii pod hasłem „Stop Przemocy” zainicjowanej przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Najliczniejszą grupę klientów Centrum stanowiły kobiety, doświadczone przemocą fizyczną i psychiczną, samotnie wychowujące dzieci i borykające się z wieloma problemami wychowawczymi i finansowymi. Około 30 % interesantów stanowili mężczyźni w wieku 30-50 lat bez pracy lub zagrożonych zwolnieniem, zadłużonych finansowo, z problemem alkoholowym. Brak stabilności materialnej, popadanie w kolizję z prawem jest przyczyną nieporozumień rodzinnych, wzmożonej agresji i przemocy, krzywdzenia dzieci i nie zaspakajania ich potrzeb emocjonalnych, społecznych, a często też biologicznych. Zarówno poradnictwo jak też zajęcia psychoedukacyjne, terapia indywidualna i grupowa powodują poprawę funkcjonowania w społeczeństwie, zwiększają aktywność własną i świadomość praw i wolności człowieka oraz odpowiedzialność za uruchamianie pozytywnych zmian w swoim życiu.

Prowadzenie tego typu działań ma swoje pozytywne odzwierciedlenie w lokalnym społeczeństwie. W sposób wyraźny przyczyniły się do:

- upowszechnienia wśród odbiorców wiedzy prawnej, świadomości praw i obowiązków pracowniczych i obywatelskich,
- zwiększenia poziomu wiedzy o obowiązkach rodzicielskich,
- poprawy funkcjonowania w rodzinie,
- zaktywizowania na rzecz zwiększenia mobilności zawodowej i poszukiwania konstruktywnych rozwiązań narastających problemów,
- zredukowania zachowań agresywnych i przemocowych,

Doświadczenia utwierdzają w przekonaniu, iż zagrożenie problemami alkoholowymi, szczególnie w obecnej sytuacji wielu rodzin (bezrobocie, brak perspektyw) wymaga ustawicznej pracy profilaktycznej obejmującej zarówno działania psychoedukacyjne, jak również wskazanie tym osobom innych dróg kształtowania postaw sprzyjających życiu bez alkoholu. Dlatego tak cenne i zasługujące na podkreślenie są działania mające na celu:

- kształtowanie pozytywnej samooceny,
- zwiększenie poczucia własnej wartości,
- wzmocnienia i uaktywnienia własnych zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie,
- kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów,
- odnajdywanie własnej tożsamości,

Dla osób z problemem uzależnienia i członków ich rodzin organizowane były spotkania grup wsparcia. Przy ul. Przemysłowej 21 działał punkt informacyjno – wspierający prowadzony przez abstynentów z dziesięcioletnim okresem abstynencji, z odpowiednimi kwalifikacjami: „Jak motywować osobę uzależnioną do podjęcia leczenia”, „Studium dla instruktorów terapii uzależnień”. We wtorki odbywały się spotkania Grupy AA „Nadzieja”, w czwartki Grupy wsparcia dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin, w piątki Stowarzyszenia Osób Niesłyszących. Łącznie udzielono 103 konsultacje, a w przeciągu całego roku świetlicę odwiedziło 3 407 osób.

W ramach prowadzenia postępowania związanego ze zobowiązaniem do leczenia odwykowego zespół motywacyjno – interwencyjny Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadził rozmowy mające na celu zmotywowanie osoby uzależnionej od alkoholu do podjęcia dobrowolnego leczenia. Jak również rozmowy z osobami współuzależnionymi (głównie z żonami) proponując rozmowy indywidualne lub spotkania grupowe w Poradni Uzależnień.

Rozmowy realizowane są w następującym zakresie:

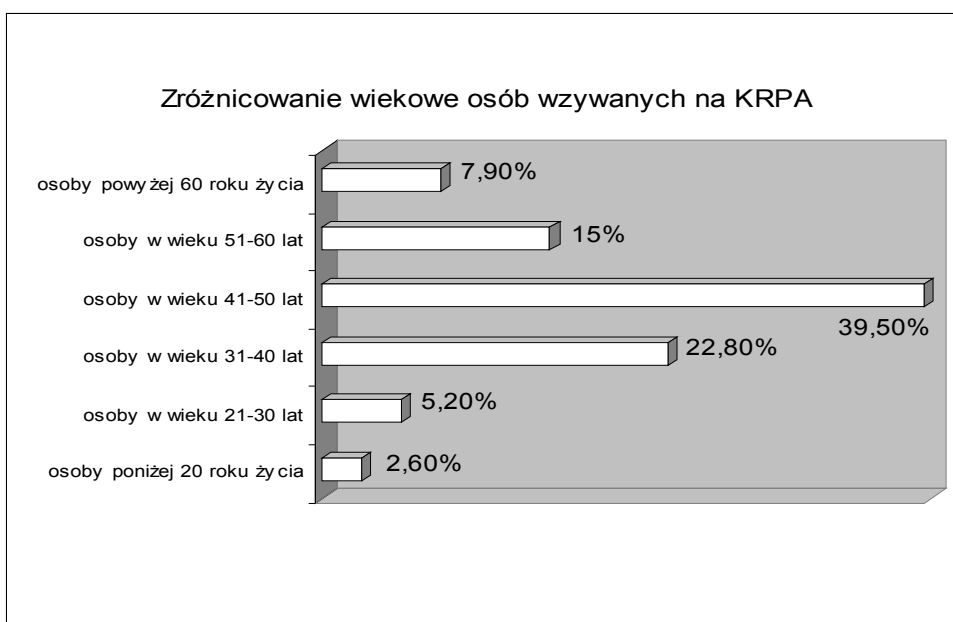
- edukacji i profilaktyki rozumianej jako oddziaływanie na przyczyny powstawania uzależnień, agresji i przemocy wynikającej z nieprawidłowych relacji w rodzinie,
- mediacji małżeńskich i rodzinnych z udziałem obojga małżonków, a w niektórych przypadkach rodziców i zapoczątkowanie wdrażania reintegracji rodzinnej ze wskazaniem uzyskania dalszej pomocy terapeutycznej,
- przygotowanie i skompletowanie materiałów opisowych i dalsze skierowanie spraw do Sądu Rejonowego.

Wśród zgłaszanych problemów, przez osoby przychodzące na rozmowy motywacyjno – interwencyjne, najczęściej występują:

- brak poczucia bezpieczeństwa i niezrozumienie w środowisku, brak pracy i brak środków do życia,
- zaburzenia zachowania, agresja, przemoc, poczucie bezsensu i poszukiwanie sensu życia,
- zaburzenia emocjonalne, zaburzony obraz własnej osoby, zagubienie w środowisku zamieszkania,

W 2004 roku do komisji wpłynęło 114 wniosków. Wobec 14 osób komisja wystąpiła do Sądu Rejonowego w Koninie z wnioskiem o zobowiązanie osoby uzależnionej od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego.

Najczęściej osoby kierowane na rozmowy motywacyjne do komisji są przez Izbę Wyrzeźwień, policję, kuratorów sądowych, pedagogów szkolnych, rodziny. Dotyczą one nadmiernego spożywania alkoholu przez jednego z małżonków, jego brutalności względem rodziny oraz doświadczającego cierpienia spowodowanego psychiczną przemocą ze strony partnera życiowego.

Podnoszenie kwalifikacji (szkolenie kadr) osób pracujących przy realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zrealizowano poprzez:

- Sfinansowanie uczestnictwa w konferencji i warsztatach dotyczących problematyki alkoholowej i uzależnienia dla pracownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie realizującego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Konina: „Konferencja Sieci Dużych Miast Gmin Wiodących”.
- Sfinansowanie uczestnictwa w szkoleniu na temat choroby alkoholowej oraz motywowania osoby uzależnionej do podjęcia leczenia dla pracownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie realizującego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Konina.
- Sfinansowanie szkolenia dla członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie profilaktyki problemów uzależnień, uregulowań prawnych i propozycji zmian w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- Sfinansowanie szkolenia dla 18 pracowników Izby Wyrzeźwień w Koninie w zakresie profilaktyki problemów uzależnień .
- Sfinansowanie udziału małoletniego przebywającego w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Łękawie w programie psychoprofilaktycznym „Nasze spotkania”, którego celem było rozwijanie szeregu umiejętności psychologicznych.
- Sfinansowanie uczestnictwa w szkoleniu z zakresu lokalnej strategii rozwiązywania problemów uzależnień i problemów przemocy w rodzinie dla pracownika MOPR realizującego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Konina.
- Dofinansowanie w zakresie podnoszenia kwalifikacji w dziedzinie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla pracownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie, tj. Podyplomowe Studium Organizacji Pomocy Społecznej i Pracy Socjalnej. Zdobyta wiedza z zakresu tej problematyki zostanie wykorzystana bezpośrednio w pracy z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi.
- Dofinansowanie w zakresie podnoszenia kwalifikacji w dziedzinie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla pracownika Oddziału Leczenia Uzależnień Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Koninie, tj. Studium Pomocy Psychologicznej organizowane przez Instytut Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.

- Dofinansowanie, dla dwóch osób Miejskiej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej uczestnictwa w konferencji „Nauczyciel – profilaktyk i wychowawca w domu i w szkole” dotyczącej zwiększenia umiejętności osób zajmujących się profesjonalnie profilaktyką problemową.

Przy realizacji zadań profilaktycznych koncentrowana była uwaga nie tylko na osłabieniu czynników ryzyka, ale również na wspieraniu głównie czynników chroniących, a zwłaszcza kształtowaniu silnej więzi rodzinnej. Angażując młodzież, rodziców, opiekunów, wychowawców i wiele innych podmiotów do realizacji zadań Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wykorzystujemy ich potencjał twórczy w celu wspierania abstynencji i przygotowania jednostki do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji życiowych.

Nad koordynacją zadań zawartych w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Konina na rok 2004 czuwała Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Pełnomocnik Prezydenta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Praca komisji dotyczyła głównie pracy nad programem, jak i zagadnień związanych z opiniowaniem i przygotowaniem propozycji podziału środków profilaktyki. Realizacja programów profilaktycznych przez organizacje pozwoliła profesjonalnie określić potrzeby lokalnego środowiska, zmniejszyć wpływ czynników ryzyka, takich jak alkohol i narkotyki. Koordynacją realizacji zadań zajmował się także Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, którego współpraca z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Pełnomocnikiem Prezydenta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pozwoliła na prawidłową realizację programu.

Szczegółowy wykaz zadań zrealizowanych przez poszczególne podmioty przedstawiony został w załączniku do niniejszego sprawozdania.

Konin, dnia 17 lutego 2005 r.